

vil Eleven lægge paa den praktiske Undervisningsfærdighed, medens det dog skulde være omvendt. Saadan er Tankegangen i Almindelighed. Meningen en Lærer ved, at han har faaet den Bested af Eleven, naar han er kommen og har filltet et eller andet Krav, som ikke ligefrem nødvendig kan henregnes til Eksamenstjagene: Nej, tal, det giver jeg mig ikke af med, det skal du ikke sulte mig med, dertil har jeg ingen Tid! Men det er netop det, vi skulde hort fra, dette Eksamensterperi, vi skulde hort fra at lære udelukkende med Eksamen for Dje. og vi skulde naa til, at der læres med Liv og Lyst, med selve Maalet i Livets Krav, for Dje. Forholdet skulde være saaledes, at enhver flittig Elev, der har bestaaet Optagelsesprøven paa et Seminarium, skulde kunne sige til sig selv: naar du lærer fra Dag til Dag, hvad du har faaet for, kan du være tryk for Resultatet, og saa kan du ganske rolig benytte din Fritid til at pleje dine aandelige Interesser. Saaledes er det imidlertid ikke, og det vil ikke blive saaledes, saalænge Lærerne ikke saa Indflydelse paa Eksaminationen og Eksamens Bedømmelse. Seg ved vel, at der kan fremkomme den Indvending, at Lærerne hort have aandelig Myndighed over Eleverne; men jeg mener, at det er Uret mod Forstander og Lærere, at der stilles Krav til dem om at bibringe deres Elever praktisk Færdighed og aandelig Modenhed, naar man dog berøver dem ethvert Middel til at komme ind paa den Vej; thi Eleven kan simpelthen sige: det gør jeg ikke, og det gør ikke noget, om du bliver vred, fordi jeg ikke gør det, for du har jo ingen Indflydelse paa Eksamens Udfald. Og hvad den aandelige Myndighed angaar, er der mange Elever, som virkelig ikke saa let høje sig ind under den, selv om der haves aandelig Overlegenhed; og desuden, den store aandelige Myndighed, den gror ikke paa Træer.

Seg vil altsaa for mit Bedkommende anbefale, at man gaar ind paa alle 3 Punkter, nemlig dels, at der gøres Alvor af Kravet om Ovelsesføler; at Undervisningen skal være treaarig, og at Eksamenkommissionen omdannes til en Censurkommission. — Seg skal endnu blot tilføje, at den Censurkommission maatte vistsnok — det indrømmer jeg — give Indberetning til Ministeriet om Eksamenresultaterne, og jeg kan ogsaa godt forstaa, at naar Eksamenkommissionen falder bort, maa Ministeriet have Midler i Hænde til paa en let og praktisk Maade at sætte sig i Forbindelse med Seminarierne, hvilket maaste kunne ske gennem Censurkommissionens Formand; men dette er dog noget, som kan

tages under Behandling, og som kan gøres til Genstand for Overvejelse i Udvalget. — Hvad Tilskuddet angaar, da er det 10,000 Kr. til Eleverne og 5 à 10,000 Kr. til Skolerne, eftersom de saa Anerkendelse, altsaa i det højeste i alt 15,000 à 20,000 Kr. Jeg tror, at hvis vi gøre den Forandring, som her er foreslaaet, ville de Penge være saa godt udgivne, at vi aldrig have udgivet Penge til noget saa godt som til dette, og derfor vil jeg endnu en Gang anbefale, at man vedtager dette Lovforslag omtrent uforandret i den Stikelse, hvori det er forelagt.

Th. Nielsen: Det ærede 3dje Medlem for 7de Kreds (Vjerre), der nu har haft Ordet, begyndte med at udtale, at det var Lovgivningsmagten, det vil sige Rigsdagen, som en Del af Lovgivningsmagten, der har forlangt at saa denne Sag til Behandling, eller rettere under Overvejelserne om Lærernes Uddannelse, eller om Reglerne for den, ikke kunde forandres. Det er vist ikke helt nøjagtigt, og det er vist ikke en fuldkommen nøjagtig historisk Beretning, den ærede Taler der har givet, idet Foranledningen til Forslaget vel egentlig nærmest har været, at den forrige Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet fremlagde i 1887—88 et Forslag om en forandret Lærerruddannelse. Den ærede Taler vil nok, naar han tænker sig tilbage, erindre, at den daværende Kultusminister fremlagde Forslag om, at Lærerruddannelsen nu skulde være 4-aarig, at der skulde optages to fremmede Sprog blandt Undervisningssagene, og at efter to Mars Forløb kunde Seminarierne dimitttere til almindelig Forberedelseseksamen. I Anledning af dette Forslag var der nedsat et Udvalg her i Tinget, og dette Udvalg vedtog en Dagsorden, der egentlig opfordrede, om man vil, i alt Fald gennem Motiverne, Eksamenkommissionen til at benytte de Love, som den havde, saa vilde man se, hvad det vilde føre til; det var det hele. Dernæst udviklede Udvalgets Ordfører, det ærede 1ste Medlem for 11te Kreds (Styhr) meget usørlig i Betænkningen i Samstemning med sine Kolleger, at man vilde opfordre Ministeriet til at overveje, om Eksamen ikke burde tages ved Seminarierne, og da lige saa vel ved de private Seminarier som ved Statsseminarierne. Det turde været det første Stød, der er givet til, at denne Sag er kommen ind paa den Bane, som vi nu her ere inde paa, og jeg kan for mit Bedkommende kun være tilfreds med, at det er slet. Det er altsaa Administrationen selv, der først har reist Spørgsmaalet, men Lovgivningsmagten eller en